
МЕДІЙНА ПРОБЛЕМАТИКА **В МОДЕРНІЙ ЛІНГВІСТИЦІ**

УДК 811.161.2:81'42

DOI: <https://doi.org/10.17721/APULTP.2024.49.63-74>**Сизонов Д.Ю.**

ORCID: 0000-0003-1162-2182

Web of Science Researcher ID: I-1138-2018

Scopus ID: 57209321114

ІНТЕНСИФІКАЦІЯ МЕДИЧНИХ ТЕРМІНІВ У МЕДІА: ВІД КОВІДНОГО ДО МІЛІТАРНОГО ПЕРІОДУ

***Анотація.** У статті окреслюються комунікативні можливості та стилістичні функції медичних термінів, які детермінологізуються та метафоризуються в сучасному медійному просторі (йдеться про ковідний період як об'єктиватор функціонування медичних термінів у ЗМІ та мілітарний період як ретранслятор нових смислів війни за допомогою метафоризованих медичних термінів у масовій комунікації). Інтенсифікація функціонування медичної термінології в інфопросторі мотивована кількома факторами: (а) близькістю цього пласту металексикі до масового реципієнта; (б) "мейнстрімністю" її використання у зв'язку з постійними катаклізмами, пов'язаними з медициною, – 'пташиний грип, африканський вірус, пандемія ковіду' та ін.; (в) гнучкістю медичної термінології включатися в семантико-стилістичні процеси (епітетизація, метафоризація, фразеологізація та ін.). Ковідний період став поштовхом до функціонування в медіа фахових (медичних) термінів і їх відтермінологічних фразеологізмів, а також допоміг утворенню в масовій комунікації неологізмів типу 'короназалежний, ковідіот, ковідодипломатія, ковідоліхоманка, ковідомісія, короналекція' та ін. Мілітарний період (війна як екстралінгвальний чинник) стає інтенсифікатором вторинної номінації медичних термінів – вербальних ілюстраторів сучасності: 'амутація території, вакцинація від ворожої пропаганди, реанімація війни, вірус сепаратизму, травматичні території, метастази війни' та ін.*

На медійному матеріалі з'ясовано парадоксальні функціональні можливості терміна поза медичною системою: семантична розширеність, контекстна влучність, маніпулятивність, здатність до створення неологізмів, поява фразеологізованих колокацій, etc. Комунікативне тло постає своєрідним "дзеркалом" актуальних проблем, у якому вторинна номінація медичних термінів допомагає

досягненню основних завдань українськомовних медіа – не тільки інформувати реципієнтів, а й впливати на їх масову свідомість.

Ключові слова: вторинна номінація, медичний термін, стилістичні функції термінів, семантико-стилістичні процеси, українські медіа, ковідний період, мілітарний період, мова війни, функціональна стилістика.

Інформація про автора: Сизонов Дмитро Юрійович – доктор філологічних наук, доцент; доцент кафедри стилістики та мовної комунікації; Навчально-науковий інститут філології; Київський національний університет імені Тараса Шевченка.

Електронна адреса: dm_sizonov@ukr.net

Dmytro Y. Syzonov

ORCID: 0000-0003-1162-2182

Web of Science Researcher ID: I-1138-2018

Scopus ID: 57209321114

INTENSIFICATION OF MEDICAL TERMS IN THE MEDIA: FROM COVID TO MILITARY PERIOD

Abstract. *The article outlines the communicative capabilities and stylistic functions of medical terms that are determinologized and metaphorized in modern media (we are talking about the COVID period as an objectifier of the functioning of medical terms in the media and the military period as a relay of new meanings of war using metaphorized medical terms in mass communication). The intensification of the functioning of medical terms in the media is motivated by several factors: (a) the proximity of this layer of medical vocabulary to the mass recipient; (b) the "mainstream" nature of its use in connection with constant cataclysms related to medicine – "bird" flu, African virus, COVID pandemic, etc.; (c) the flexibility of medical terminology to be included in semantic and stylistic processes (epithetization, metaphorization, phraseology, etc.). The COVID period became an impetus for the functioning of professional (medical) terms and their terminological phraseology in the media, and also helped the formation of neologisms in mass communication such as 'короназалежний, ковідіот, ковідодипломатія, ковідоліхоманка, ковідомісія, короналекція', etc. The military period (war as an extralingual factor) becomes an intensifier of the secondary nomination of medical terms – verbal illustrators of modernity: 'ампутація територій, вакцинація від ворожої пропаганди, реанімація війни, вірус сепаратизму, травматичні території, метастази війни', etc.*

The paradoxical functional possibilities of the term outside the medical system were clarified in the media material: semantic expansiveness,

.....

contextual accuracy, manipulativeness, ability to create neologisms, the appearance of phraseological collocations, etc. The communicative background appears as a kind of "mirror" of current problems, in which the secondary nomination of medical terms helps achieve the main tasks of Ukrainian-language media – not only to inform recipients, but also to influence their mass consciousness.

Keywords: *secondary nomination, medical term, stylistic functions of terms, semantic-stylistic processes, Ukrainian media, Covid period, military period, language of war, functional stylistics.*

Information about the author: *Syzonov Dmytro Yuriyovych – Doctor of philology, Associate Professor; Associate Professor of the Department of Stylistics and Language Communication; Educational and Scientific Institute of Philology; Taras Shevchenko National University of Kyiv.*

E-mail: *dm_sizonov@ukr.net*

У сучасній стилістиці останнім часом намітився новий вектор щодо вивчення функціональних можливостей мовних одиниць у різних стилях літературної мови, передусім медійному, що вдало "відбиває актуальні тенденції розвитку сучасного поліфункціонального інформаційного світу" [8, р. 22], "репрезентує широку сферу суспільних відносин: політичних, економічних, культурних, спортивних та ін. у масовій комунікації" [2, с. 166], "виявляє риси найбільш динамічної системи сучасної комунікації" [6, р. 16]. Спостерігаємо відтак тенденції до інтегральності стилістики в модерному науковому просторі, на що впливає пошук нових методів та прийомів для діагностики мовних змін, особливо в часи соціальних катаклізмів та перетворень, – політичних процесів, геополітичних трансформацій, медичних проблем, війн. У запропонованому дослідженні ми доводимо, що медична термінологія (особливо у вторинній функції) допомагає зобразити та підсилити емоційний градус повідомлення в сучасному інформаційному просторі: окрім кореляції асистемних характеристик медичного терміна у ЗМІ, ми пропонуємо аналіз його стилістичних функцій, які мотивуються екстра- й інтралінгвальними факторами, а також вивчення "життя" реактуалізованих термінів медичної галузі, що утворюють стійкі медійні метафори, фразеологізовані колокації, ярликові медійні конструкції, здатні вплинути на сучасного реципієнта.

У 2012 році ми вже здійснювали комплексний лінгво-прагматичний та функціонально-стилістичний аналіз медичної термінології в сучасній комунікації [3; 4]. Тоді у фокусі нашої уваги було зіставлення комунікативних характеристик термінів, які вплинули їх прагматику та функції в медійному просторі. Саме медична сфера, на наше переконання, вважається найближчою для кожного комуніканта, а медичний термін відтак є показовим щодо функціонування в широкому інформаційному контексті: "Об'єктивація функцій медичної термінології поза системою прив'язана до комунікативної мети, а отже співмірна з виявленням її стилістичних і семантичних особливостей передусім у масмедіа. Саме ця комунікативна сфера активно впливає на динамічні процеси розвитку слова в сучасній українській літературній мові, що дозволяє говорити про її широкі стилістичні можливості" [3, с. 154]. З моменту написання цієї монографії пройшло майже 13 років. І цікавим на даному етапі виявився скринінг медіапростору щодо медичної термінології сьогодні, адже в полі нашої уваги декілька важливих дискусійних питань: чи скоригувалися стилістичні функції медичних термінів у масмедіа, чи вплинули нові екстралінгвальні фактори, зокрема пандемія COVID-19 та війна в Україні, на семантичні відтінки досліджуваної терміносистеми в масовій комунікації, чи теорія диджиталізації та неоглобалізації, домінантна нині, змогла змінити підходи до появи й тиражування медичних термінів поза науковою системою.

Якщо відштовхуватися від екстралінгвальних факторів, що впливають на оновлення медійної комунікації, то суспільно-політичні та науково-технічні процеси залишаються первинними. Медична термінологія за межами наукової системи також активно функціонує, зважаючи на зазначені вище причини. Зобразимо це за допомогою конкретних ілюстрацій, що стали рушійними маркерами появи й функціонування медичної термінології в медіа.

А. Під час Помаранчевої революції (2004) та Революції гідності (2014) як переломних подій в українській історії медична термінологія у вторинній функції допомагає відтворити політичні реалії: *пульс міста, серце Майдану, зараження*

.....

антимайдану, корупційна хвороба Януковича, політична смерть Ющенка, революційний вітамін, майданівська лихоманка та ін. Фактично йдеться про когнітивну метафору (Л. Кравець, О. Ільченко, А. Мартинюк, О. Маленко, G. Lakoff, M. Johnson, G. Kowalski та ін.), що інтенсифікується в масовій свідомості шляхом переосмислення мовних одиниць, зокрема термінів, за допомогою наявних фонових знань реципієнтів. О. Ільченко вживає поняття медіаметафори на позначення подібного типу детермінологізованих одиниць [1], вважаючи їх особливо продуктивними в політичній комунікації: *партійна пухлина, вроджені вади сумління, заспокійливе для електорату та ін.*

Акцентуємо, що в цей період можна говорити про підсилення ролі медичної медіаметафори, що з'являється як рефлексія на демократизацію медійного простору у використанні мовних одиниць. Під час політичних кампаній звернення до медичної термінології є особливо актуальним: це своєрідна орієнтація на електорат, до якого за допомогою медичних термінів доступніше доноситься політична позиція – часто у вигляді стилістичних прийомів епітетизації, метафоризації та символізації: *серце України – серце влади, конвульсії влади врятує опозиція, сильні м'язи сильної партії, політична смерть та ін.* [4]. Політичні процеси пізнішого періоду, зокрема кампаній 2019 і 2020 рр. також слідували перевіреним комунікативним моделям в організації електорату, побудові рекламних акцій, слоганів, гасел: *політичний допніг Зеленського, вакцинація проти "Слуги народу", політична терапія Порошенка, вірус монобільшості, політична ампутація "лівих" депутатів, хірургічне втручання в роботу монобільшості* тощо. Як бачимо, в унісон із політичними контекстами такі мовні одиниці створюють експресивну палітру повідомлення, надають додаткових емоційних конотацій у медійний потік.

Б. У 2019 році світ зіткнувся з пандемією COVID-19, на що в комунікативному плані відреагували медіа появою низки неологізмів (див. окремі дослідження щодо мовних інновацій у ковідний період [5; 7; 10]). Більшість із таких неоодиноць прийшли за посередництва англійської мови – *коронаіал, коронапокаліпсис, коронабейбі; ковідокрінж* та ін. (частина з

них належить до позалітературних елементів, що також є тенденцією розвитку масової комунікації т.зв. "періоду локдауну"); деякі емоційно-експресивні номінації були як своєрідна рефлексія на реалії дійсності, пов'язані з COVID-19 (*ковідіоти, корономіка, ковідео, короноскепсис, ковідопаніка* та ін.). Ці неологізми стали особливо актуальними у віртуальних медіа як наслідок диджиталізованого процесу розвитку масової комунікації. Говоримо відтак про формування інтернаціональної неології медичної сфери, що швидкими темпами поширилася в масовій комунікації світу.

Для опису медичної проблематики як інформаційного приводу поряд із закономірним уживанням медичних (вузькоспеціальних) термінів інтенсифікуються супровідні (ярликові) одиниці, які допомагають глибше пізнати проблему, описувану у ЗМІ. З плином часу такі одиниці зникають з інформаційного "порядку денного", залишаючись в історії комунікації як метафоризовані моделі (пор.: *африканський вірус* та *"африканський вірус" передачі влади; свинячий грип* та *"свинячий" депутатський грип; коронавірусна пандемія* та *"коронавірусна" економіка* тощо).

Часто детермінологізовані одиниці медійники виносять у заголовковий комплекс (або ж акцентують увагу на них у ліді) для подальшого образного сприйняття інформації реципієнтом. Так, напр., під час ковідної доби у ЗМІ частотними стали заголовки й підзаголовки дихотомічного типу з використанням медичних термінів у вторинній функції: *Панічна пандемія vs ковідної пандемії* (Цензор.нет, 10.10.2020), *Зростають м'язи COVID-19, а з ними слабшає економічний прес країни* (Факти, 03.01.2021), *Вакцина проти COVID-19 та "вакцина" проти корупційних схем: у Кабміні борються зі схемами навколо вакцинації населення* (5 канал, 11.11.2020) та под. За такого типу заголовків збільшуються шанси вплинути на реципієнта та заохотити до прочитання медіаматеріалу. А підсилення градусу інформаційного повідомлення за допомогою фразеологізованих конструкцій (*нароцування м'язів, слабшання пресу, панічна атака*) забезпечує його емоційно-експресивний характер. Важливо наголосити, що в цей період зароджуються нові

медіафразеологізми та фразеологізовані колокації, що стають вербалізованими ідентифікаторами епохи COVID-19: *бути на карантині, соціальний локдаун, "ковідна тисяча", тіньова пандемія, бути ковідіотом, бути "коронованим", влаштовувати маски-шоу* та ін. До того ж останні ілюстрації фактично деактуалізувалися в нових комунікативних умовах: *бути "коронованим"* (у зн. 'вести себе зверхньо') → *бути "коронованим"* (у зн. 'той, хто хворіє на коронавірусну інфекцію), *влаштовувати маски-шоу* (у зн. 'перевірка бізнесу силовими структурами') → *влаштовувати маски-шоу* (у зн. 'масове одягнення масок у публічних місцях').

В. З 2022 року потужним екстралінгвальним фактором зміни мовного ландшафту в українських ЗМІ стала війна. Інтенсифікація медичних термінів у мілітарний період значно підвищилася, що пояснюється близькістю медичної сфери до реципієнтів та функціональними можливостями цих одиниць у масовій комунікації. Згадувані вище відтермінологізовані одиниці активізуються в нових комунікативних реаліях (*м'язи держави, хвороба гривні, метастази корупції, травматичність економіки, лікування держави* та ін.), поєднуючись, в той же час, із вербальним атрибутом *'війна, військовий, воєнний'*: *військові м'язи, реанімація військових дій, хвороба війни, метастази війни, військова "ампутація" територій, воєнний синдром*, etc. Переважна більшість неологізмів війни, за словами О. Стишова, є стилістично маркованими одиницями, використовувані в основному як ефективний інструмент інформаційної війни [9].

У той же час семантика вторинної номінації медичних термінів почала розширюватися, включаючись у контексти російсько-української війни (див. у медіа: *Війна – це метастази імперського минулого* (Українська правда, 12.03.2022), *Воєнний синдром російської агресії може ширитися і Європою* (Еспресо, 10.10.2023), *Суспільство і надалі необхідно вакцинувати від російської пропаганди* (Суспільне, 14.12.2024), *Після 2014 року суспільство так і не загоїло рани війни* (Українська правда, 10.10.2024) та ін.). Метафоризація таких конструкцій є природнім процесом у сучасній комунікації, а воєнний контекст підсилює емоційний складник медіаповідомлення. Оприяднення змісту

метафоризованих конструкцій із медичним компонентом напряму пов'язане з лінгвокреативністю українців: ідеться про влучні метафоризовані і фразеологізовані конструкції типу *ампутація територій, вакцинація від ворожої пропаганди, реанімація війни, вірус сепаратизму, травматичні території, рани війни* та ін. Генерування медійниками таких мовних елементів продиктовується фоновими знаннями, активовані зображеннями війни "без купюр". Медичний термін у вторинній функції відтак дозволяє досягти бажаного ефекту, що зрозумілий широкій аудиторії. Особливо це віддзеркалюється в оперативних медіа (новинних стрічках, інформаційних месенджерах, дописах у соціальних мережах), що мають миттєво та лаконічно передати стан проблеми: *Ракети. Київ. Лихоманить* (Новини Києва, 11.07.2024), *Метастази війни. Куриця під прицілом українців* (Київ ІНФО, 12.05.2024), *Сказ росіян. Знову шахедна атака* (Інформаційний агент України, 22.04.2025) та ін. Підсилюється ефект сприйняття інформації емотиконами, що креолізовано організовують медійний мікротекст (🇺🇦, ✖, ⚡, 🇷🇺).

Деякі одиниці, за нашими спостереженнями, не тільки активізувалися (й подекуди неосемантизувалися) в медійній комунікації під впливом війни, а і стали своєрідними комунікативними маркерами й символами боротьби українців: *бучанська рана, глибокі порізи Маріуполя, херсонський біль, синдром Чорнобаївки* та ін. (активізація онімів разом із детермінологізованим медичним терміном у медіа). Нові реалії українського життя в умовах війни, як бачимо, – потужне підґрунтя для оновленої семантики медичних термінів.

Орієнтація ЗМІ на вплив і прогнозоване формування суспільної думки зумовлює зростання інтересу до з'ясування механізмів функціонування і трансформації мовних одиниць у масмедійному контексті. Шлях термінологічної одиниці в медіакомунікативну реальність, за нашими спостереженнями, є законмірним: розширення семантики (I), вихід за межі системи (II), конотативність (III), метафоризація (IV):

I

- вірус (мед.)
- смерть (мед.)
- реанімація (мед.)
- симптоми (мед.)
- пандемія (мед.)

II

- вірус (мед. + медійн.)
- смерть (мед. + медійн.)
- реанімація (мед. + медійн.)
- симптоми (мед. + медійн.)
- пандемія (мед. + медійн.)

IV

- корупційний вірус
- економічна смерть
- партійна реанімація
- хворобливі симптоми
- кнопкодавства
- корупційна пандемія

III

- "вірус" корупції (медійн.)
- "смерть" економіки (медійн.)
- "реанімація" партії (медійн.)
- "симптоми" кнопкодавства (медійн.)
- "пандемія" корупції (медійн.)

Отже, за останні роки змінам піддалася медійна архітектура, а з нею і мовний ландшафт. Так, медичні терміни у вторинній функції дедалі більше використовуються для впливу на реципієнта, привернення уваги, маніпуляції, додаткової конотативності й образності повідомлення. Також можна простежити розширення семантики певних медичних одиниць під впливом екстралінгвальних факторів, зокрема науково-технічного прогресу, суспільно-політичних та культурно-мистецьких змін, економіко-правових процесів тощо.

Вербалізованими маркерами підсилення експресії та маніпулятивності в медіаповідомленні можна вважати медичні терміни як особливі функціональні одиниці, яким властиві повне або часткове заміщення первинної номінації (це видно з набуття термінами додаткових конотацій та специфічної функціональної експресії в медіапросторі), деактуалізація їх номінативної та функціонально-стилістичної природи, розширення конотативної семантики у вторинній функції, чим і зумовлена продуктивність цих одиниць у ЗМІ. Ми дійшли висновку, що ковідний період став поштовхом до функціонування в медіа фахових (медичних) термінів і їх

відтермінологічних фразеологізмів, утворивши ряд неологічних одиниць, а мілітарний період став інтенсифікатором вторинної номінації медичних термінів – вербальних ілюстраторів сучасності, що стали своєрідним "дзеркалом" актуальних проблем, у якому вторинна номінація допомагає досягненню основних завдань українськомовних медіа – не тільки інформувати реципієнтів, а й впливати на їх масову свідомість. Вважаємо, що в сучасних комунікативних умовах медичні терміни – це ще і зрозумілий вербальний ресурс для сучасного реципієнта, який уміло вмонтовується в медійний текст для досягнення бажаного маніпулятивного ефекту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Льченко О. Оцінна імплікатура медіаметафори (на україномовному медіаматеріалі 2000–2022 рр.). *Innovative pathway for the development of modern philological sciences in Ukraine and EU countries*. Riga: "Baltija Publishing", 2022. С. 139-153.
2. Медіалінгвістика: словник термінів і понять / Л.І. Шевченко, Д.В. Дергач, Д.Ю. Сизонов. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2013.
3. Сизонов Д. Медична термінологія в мас-медіа: стилістичний потенціал: монографія. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2012.
4. Сизонов Д. Медична термінологія в українських ЗМІ: словник. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2012.
5. Шевченко Л.І., Сизонов Д.Ю. Нові слова та фразеологізми в українських масмедіа: словник / відп. ред. Л.І. Шевченко. Київ: ВПЦ "Київський університет", 2020.
6. Flew T. *Understanding Global Media*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2018.
7. Makowska, M. Język i obraz wobec koronawirusa. Przyczynek do rozważań nad komunikacją medialną w czasach pandemii. *Forum Lingwistyczne*. 2021. №8(8). S. 1-14.
8. McQuail D. *Mass Communication Theory*. London: SAGE, 2010.
9. Styshov O. Neologisms of the military sphere in the modern ukrainian language. *Logos*. 2022. №113. P. 116-128.
10. Syzonov D., Zlotnyk-Shagina O. Kozynets, O. The psycholinguistic basis of media neologization caused by COVID-19. *Ezikov Svyat*. 2022. №20 (1). P. 62-70.

ДЖЕРЕЛА

5 канал. URL: <https://www.5.ua>

Еспресо. URL: <https://espresso.tv>

Інформаційний агент України (телеграм-канал) – @InfoAgents

Київ ІНФО (телеграм-канал) – @kievinfo_kyiv
 Новини Києва (телеграм-канал) – @kyiv_novyny_24
 Суспільне. URL: <https://suspilne.media>
 Українська правда. URL: <https://www.pravda.com.ua>
 Факти. URL: <https://fakty.com.ua/ua/>
 Цензор.нет. URL: <https://censor.net>

REFERENCES

1. Ichenko, O. (2022). *The evaluative implicature of media metaphors (in Ukrainian-language media materials 2000–2022)* [Otsinna implikatura mediametafory (na ukrainomovnomu mediamateriali 2000–2022 rr.)]. *Innovative pathway for the development of modern philological sciences in Ukraine and EU countries*. Riga: "Baltija Publishing", 139-153 [in Ukrainian].
2. *Medialinguistics: dictionary of Terms and Concepts* (2013) [Medialinhvistyka: slovnyk terminiv i poniat] / L.I. Shevchenko, D.V. Dergach, D.Yu. Sizonov. Kyiv: VPC "Kyiv University" [in Ukrainian].
3. Syzonov, D. (2012). *Medical terminology in mass media: stylistic potential: monograph* [Medychna terminolohiia v mas-media: stylistychnyi potentsial: monohrafiia]. Kyiv : VPC "Kyiv University" [in Ukrainian].
4. Syzonov, D. (2012). *Medical terminology in Ukrainian media: dictionary* [Medychna terminolohiia v ukrainskykh ZMI: slovnyk]. Kyiv: VPC "Kyiv University" [in Ukrainian].
5. Shevchenko, L.I. & Syzonov D.Yu. (2020). *New words and phraseology in Ukrainian mass media: dictionary* [Novi slova ta frazeolohizmy v ukrainskykh masmedia: slovnyk] / ed. L.I. Shevchenko. Kyiv: VPC "Kyiv University" [in Ukrainian].
6. Flew, T. (2018). *Understanding Global Media*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.
7. Makowska, M. (2021). *Language and image in the face of coronavirus. A contribution to reflection on media communication in times of pandemic* [Język i obraz wobec koronawirusa. Przyczynek do rozważań nad komunikacją medialną w czasach pandemii]. *Forum Lingwistyczne*, 8(8), 1-14. <https://doi.org/10.31261/FL.2021.08.09> [in Polish].
8. McQuail, D. (2010). *Mass Communication Theory*. London: SAGE.
9. Styshov, O. (2022). Neologisms of the military sphere in the modern ukrainian language. *Logos*, 113, 116-128. <https://doi.org/10.24101/logos.2022.79>.
10. Syzonov, D., Zlotnyk-Shagina, O. & Kozynets, O. (2022). The psycholinguistic basis of media neologization caused by COVID-19. *Ezikov Svyat*, 20 (1), 62-70. <https://doi.org/10.37708/ezs.swu.bg.v20i1.8>

SOURCES

5 kanal. URL: <https://www.5.ua> [in Ukrainian].
 Espresso. URL: <https://espresso.tv> [in Ukrainian].

Актуальні проблеми української лінгвістики: теорія і практика

Informatsiyni ahent Ukrainy (telehram-kanal) – @InfoAgents [in Ukrainian].

Kyiv INFO (telehram-kanal) – @kievinfo_kyiv [in Ukrainian].

Novyny Kyieva (telehram-kanal) – @kyiv_novyny_24 [in Ukrainian].

Suspilne. URL: <https://suspilne.media> [in Ukrainian].

Ukrainska pravda. URL: <https://www.pravda.com.ua> [in Ukrainian].

Fakty. URL: <https://fakty.com.ua/ua/> [in Ukrainian].

Tsensor.net. URL: <https://censor.net> [in Ukrainian].

Дата надходження до редакції – 10.04.2025

Дата затвердження редакцією – 23.04.2025

Ця публікація ліцензована на умовах Creative Commons Attribution 4.0 International License.